

vestnik

'MESSENGER' GLASILO SLOVENSKEGA DRUŠTVA, MELBOURNE

LETNIK XIV, ŠTEVILKA 2

Registered at the G.P.O. for transmission by post as a periodical

MAJ

Slovenski zvonovi v Melbournu

Letošnjo Veliko noč so nam Slovencem v Melbournu prvič zapeli zvonovi v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew.

Slovenska skupnost se je zavedala pomembnosti dogodka, saj se je slavnosti udeležila pretežna večina rojakov v Melbournu, tako, da množica okoli Baragovega doma ni bila nič manjša nego ob sami blagoslovitvi cerkve. Število narodnih noš pa je bilo menda še večje.

Pomožni škof v Melbournu, prevzvišeni Cullinan je po izvršenem latinskem obredu službe božje blagoslovil zvonove. Cerkveni pevski zbor je presenetil z nadpovprečnim izvajanjem pete latinske sv. maše. Škof Cullinan je v svoji pridigi primerjal obrede Velike noči na južni polobli z onimi v Evropi ter naglaševal, da je kljub vsem razlikam ideja in resnica Vstajenja enako veljavna na vsakem delu sveta.

Po končanih obredih sv. maše je škof v spremstvu duhovščine in narodnih noš odšel izpred lurške votline pred cerkev, kjer so na vrhu stopnišča bili postavljeni trije zvonovi okrašeni s cvetjem, zelenjem in slovenskimi trobojkami. Pogled na škofa v bogatem ornatu in številne narodne noše je bil nenavadno pester in številni fotografski aparati nam ga bodo ohranili za vedno.

Za botre zvonovom je pater Bazilij izbral osebe, ki so bile izredno zaslužne za zidavo cerkve. In sicer gradbenik ing. B. Tavčar, pokojni Ivan Urbas, katerega je zastopala vdova ga. Ivanka Urbas ter gdč. J. Mrčunova, katera je prispevala prva denar za gradnjo.

Po blagoslovu zvonov, ki so bili vlti v Sloveniji, se je po elegantnem predmestju Kew prvokrat začelo pritrkavanje zvonov naše cerkve. Radost, ponos in samozadovoljstvo se je bralo iz obrazov prisotnih, ko so naši fantje dvignili zvonove v line

zvonika, odkoder nam bodo sedaj peli v trenutkih žalosti in veselja.

Po opravljenih slovestnostih je škof Cullinan ostal na večerji v Baragovem domu, katere so se udeležili poleg botrov zvonovom, našega umetnika g. F. Benka s soprogo tudi zastopniki Slovenskega društva v Melbournu s predsednikom g. T. Slavičem na čelu in pa član odbora Slovenskega društva v Sydneyu g. I. Košorok.

Prešeren je nevaren kitajskim komunistom

To je razvidno iz seznama pesnitev in romanov svetovne literature, ki jih je Mao Ce Tungova vlada uvrstila v seznam knjig, ki so na Kitajskem prepovedane. V seznamu so imena najpomembnejših svetovnih pisateljev. Npr. Mickiewicz Pan Tadeusz, Tolstojevi romani Vojna in mir, Ana Karenina in Vstajenje, Gorkijeve Mrtve duše, vsa dela Goetheja, Schillerja, Heineja, Shakespearja, Flauberta, Stendhala, Romina Rollanda. Iz literature narodov Jugoslavije je zastopan v seznamu prepovedanih knjig samo dr. Prešeren s kitajskim izborom svoje poezije.

Med vzroki smrti v Sloveniji

rak zavzema že nekaj let drugo mesto. Največ bolnikov umre v Sloveniji še vedno zaradi bolezni srca in ožilja. Za rakom oboli letno v Sloveniji 3500 ljudi, umre jih pa za to boleznijo 2.400. Tako visok odstotek rakastih obolenj je tudi v Sloveniji pripisovati dejstvu, da se je življenjska doba ljudi podaljšala, rakasta obolenja pa se javljajo največ pri starejših ljudeh. Če bo sedanjí odstotek za rakom umrlih ljudi ostal še nespremenjen, je pričakovati, da se bo z rakom srečaval vsak peti Slovenec.

Piknik

DOSEDAJ NAJVEČJI

Preko 500 ljudi se je udeležilo piknika SDM na Velikonočni ponedeljek v Wandin East.

Atrakcija dneva je bila nogometna tekma dveh moštev, ki sta bili sestavljeni povečini iz slovenskih igračev. Tekmo sta obe moštví vzeli resno in poedinci so se potrudili po svojih najboljših močeh. Ker sta bili obe moštví kar enakomerno močni je bila igra zanimiva in se je končala z lepim rezultatom 2:1. SDM je zmagovalcu poklonilo lepo trofejo z urezanim posvetilom. Iz obeh moštev bi se dala sestaviti kar močna enajstorica, ki bi lahko bila uspešna v medklubskih tekmovanjih. Vsa pohvala gre organizatorjem te tekme in prav tako tudi posameznim igračem, saj so vložili mnogo truda v to, da nam pripravijo lepo razvedrilo. Škoda bi bilo, da bi ta športni dogodek ostal osamljen.

Veliko veselje so imeli ne samo otroci, nego tudi odrasli pri tekmah v teku. Tako je bilo navdušenje in toliko tekmovalcev, da so organizatorji prav na hitrico morali improvizirati nagrade tudi za zmagovalce pri grupah odraslih. Moški so seveda pri tem prekosili ženske v številu grup. Sestavili so grupo do starosti petdesetih let, medtem ko žensk preko trideset let starih ni bilo nobene i vsaj prijaviti se in priznati, da je preko trideset ni hotela nobena.

Vreme je bilo kot naročeno. Sijalo je solnce in topel severni veter je razbelil žerjavice, na katerih so se pekli kosi mesa v najrazličnejših oblikah. Tako je bilo prijetno na prostem, da so šele, ko je pričel padati mrak, plesa željni odšli v dvorano.

Na splošnem je bil ta piknik eden najuspešnejših, kar jih je SDM priredilo. Bil je najštevilnejše obiskan, dobro pripravljen in vzdušje je bilo res kot zeželjeno, prijetno in domače.

Slovenska društva po Avstraliji

SYDNEY

Stiki, katere smo navezali s slovenskimi društvi po vseh večjih mestih Avstralije so nam pokazali, kako razgibano je društveno življenje rojakov širom celega kontinenta. Z večjim ali manjšim uspehom delujejo od Perthia do Brisbane.

BRISBANE

Slovensko društvo "Planinka" izdaja svoj tromesečnik pod naslovom "Glas Planinke", iz katerega posnemamo:

Slovencev v Brisbane ni mnogo, vendar jih je skoraj polovica včlanjenih v društvo. Članarina je izredno nizka in na svojih prireditvah društvo pobira le prostovoljne prispevke. Kljub temu "Planinka" razpolaga že z majhnim kapitalom, s katerim si bodo, ko bo še nekoliko narasel nabavili zemljo za bodoči Slovenski dom v Brisbane.

Društvo se ponaša z izredno visokim številom družabnih večerov, katerih so imeli do sedaj preko sto. Razpolagajo tudi z lepo slovensko knjižnico, katera se stalno povečuje. Ljubitelji šaha se zbirajo v šahovskem krožku društva. Naslov tajništva društva "Planinka" je 73 Tranters Ave. Camp Hill, Queensland.

CANBERRA

Tudi Slovensko društvo v Canberri je pričelo izdajati tromesečnik, katerega so nazvali "Pavliha". Ureja ga g. Franci Brennik. Kakor drugod se tudi rojaki v Canberri pripravljajo na to, da si postavijo svojo streho. Z oblastmi so v pregovorih glede gradilišča. Ponujeno jim je bilo že več zemljišč, katera pa so radi neprimerne položaja zavrnil.

Denar za gradnjo jim v glavnem prinaša članarina in prireditve, katere so vedno dobro obiskane. Plesne zabave imajo v prostorih "Harmonie German Club", Narrabundah. Letos jih bodo imeli 31. maja, 12. julija ter 23. avgusta.

11. maja je društvo priredilo proslavo materinskega dneva, s kratkim sporedom, katerega so izvajali mladi umetniki. Naslov društva in uredništva "Pavlihe" je 59 Cooma Street, Queanbeyan, N. S. W.

Rojaki v Sydneyu so letos zabeležili dva velika uspeha. Prvi je bil nakup zemljišča v Horsley Parku, drugi pa izredno uspeh Prešernov tabor na cvetno nedeljo.

Zemljišče je, kakor smo poučeni, v okolici Sydneya, na vrhu vzpetine, odkoder je prekrasen razgled na mesto. Na zemljišču že stoji stanovanjsko poslopje, a kot prvi naslednji korak ima društvo v načrtu postaviti dvorano in urediti športna igrišča.

Na cvetno nedeljo se je vse kar je slovenskega v Sydneyu zbralo na tretjem letnem taboru, ki se je tokrat prvič vršil na slovenski zemlji in je bil posvečen spomenu dr. Franceta Prešerna. Moralen uspeh tabora je bil mogočen in je zapustil globok vtis tudi na mnoge, ki so dotedaj z nezaupanjem gledali na delo društva.

Sydneysko društvo poleg družabnih prireditev posveča največ napora vzgoji mladine ter vzdržuje slovenske šole v več predmestjih tega lepega pristaniškega mesta.

ADELAIDE

Pismo, ki smo ga prejeli od Slovenskega kluba v Adelaidi pravi: "Vse svoje finančne in osebne moči vlagamo v to, da bi čimprej zgradili Slovenski dom in ako Bog da in sreča junaška bomo ta cilj dosegli nekako v dveh letih. Videli smo, da vse naše delovanje ni preveč učinkovito, dokler nimamo svojega gnezda. Imamo že zemljišče, zaliti so temelji, zgrajene so sanitarne naprave, igrišča itd. in vse osredotočimo v to, da po malem gradimo naprej."

Tako se razvija slovensko društveno življenje po Avstraliji. Napredek je povsod, in povsod isto stremenje: postaviti si svoj center, svojo streho, kjer se bo gojila slovenska beseda, slovenska pesem, kjer se bo vsaj del naše mladine seznanjal z rodniimi kraji svojih starišev, z zgodovino svojih prednikov. V tem stremljenju naših društev po Avstraliji si moramo medseboj pomagati, se bodriti, navduševati ter veseliti se uspehov. Saj uspeh enega je uspeh nas vseh.

Nov koncert dirigenta Šijanca

V buenosaireškem gledališču Colon je bil v ponedeljek, 30. septembra koncert buenosajreškega filharmoničnega orkestra, pod vodstvom dirigenta Marijana Draga Šijanca. V prvem delu je izvajal Serenado "Haffner", koncert št. 4 od W. A. Mozarta, drugi del je pa bil v zvezi s sobotnim pra-

znikom sv. Vaclava posvečen Čehom. Na sporedu je bilo iz cikla Smetane Moja domovina, simfonična pesnitev Vltava, zatem iz Čeških logov in gajev ter zaključna uvertura iz Prodane neveste.

Koncert je lepo uspel ter so želi priznaje dirigent in člani orkestra.

Tajništvo SDM

V dobi od mojega zadnjega poročila se je pozornost naše uprave posvetila v glavnem problemu našega doma v Carltonu. Na izredni seji, katere se je udeležil poleg upravnega odbora tudi nadzorni odbor in še nekaj ožjih sodelavcev in bivših odborov, je bilo sklenjeno in ugotovljeno, da je obstoječe poslopje v tako slabem stanju, da ne bi bilo ekonomsko vlagati denar v popravila, nego, da se poiskusi najti drugo rešitev, ki bi bila pogodna, tako s finančnega stališča, kakor s stališča delovanja našega društva v smislu obstoječih pravil.

Zato je bilo sklenjeno, da bi bilo najprimernejše, da si društvo namesto obstoječe stavbe, v kateri praktično uživamo le eno sobo, poišče primerno dvorano ali pa postavi stanovanjski blok v katerem bi bila stanovanja na razpolago slovenskim študentom ali pa upokojemcem.

Kot prvi praktičen korak je bil formiran pododbor, ki naj bi si ogledal primerne dvorane, ki so naprodaj in istočasno razsmotril možnost zidave na zemlji na kateri stoji sedaj naš dom. V ta odbor, ki je že pričel z delom so bili odrejeni gg T. Slavič, M. Lauko, M. Hartman in P. Česnik.

* * *

Koncem aprila se je spet sestala naša gledališka skupina. Število udeležencev je bilo zelo zadovoljivo. Dogovorili so se o pripravi nove igre. Naša gledališka skupina ima za seboj že kar lepo tradicijo in repertoar. Se vsaka njih predstava je dobro uspela in prav dobro Vam je morda še v spominu kako skrbno je v lanskem letu bila izvedena drama "Divji lovec" in pred leti "Deseti brat". Postaviti kakih štirideset ljudi na oder in izvežbati jih v zadovoljive igralce ni šala. Potrpežljivosti in spretnosti režiserja g. Valenčiča je to dosedaj še vedno uspelo in zato z veseljem naznanjam, da je spet prevzel režijo. Tudi ostali, nam že poznani igralci, bodo spet na odru. Pogrešali bomo le pokojnega "strica" Urbasa. Če pa je še kdo, ki bi rad sodeloval pri našem gledališču, bo vedno dobrodošel, ako se prijavi v Slovenskem domu ali pa pri vodji gledališke skupine, gospodu Janezu Burgerju — katerega dobite preko dneva na telefonu 95-0402.

* * *

Nadaljevali smo pogovore z ostalimi slovenskimi društvi po Avstraliji glede osnovanja Zvezde vseh slovenskih društev v

Avstraliji. Pri vseh se je pokazalo zanimanje in načelni pristanelek. V vprašanju so le tehnične zapreke, katere pa bomo tudi kmalu uspeli odstraniti.

* * *

Organizacija tretjega letnega plesa, 31. maja, je v teku. Vstopnice so že skoraj vse prodane, le tu in tam je še nekaj prostorov. Plesi našega društva so pridobili na ugledu in priljubljenosti. Mnogi nas sprašujejo, zakaj jih nimamo bolj pogosto. Naš odgovor je: Malokrat, ampak takrat dobro in na višini. Zato takoj ob tej priliki opozarjam:

VSTOP NA PLES OTROKOM DO STAROSTI 15 LET NI DOVOLJEN!

To je prireditev, ki je samo za odrasle in nič tako ne kvari vzdušja, kakor kopica otrok tekoajočih in lovečih se med, v večerne toalete obličnimi, plesočimi pari.

Na plesu bo izbrana Lepotica plesa SDM 1969, katera bo dobila v spomin trak in lepo darilo. Prav tako bosta dobili lepe nagrade v spomni dama z najlepšo večerno obleko in dama z najlepšo pričesko.

Igrala nam bosta dva orkestra. Na žalost orkester "Bled" ni mogel ugoditi naši ponudbi, da nam igra, kajti brez trobentača, katerega začasno nimajo, se ne smatrajo zadostno močne za veliko dvorano. Pa drugič!

* * *

V torek 13. maja, se je predsednik SDM g. Slavič s soprogo udeležil sprejema pri governerju Viktorije Sir Rohan Delacombeu. Sprejem je bil pripravljen na pobudo predsednika Good Neighbour Council-a za vse predstavnike narodnostnih skupin Viktorije.

* * *

Potovalna skupina SDM, katera bo odletela na obisk v Slovenijo junija šteje preko 40 oseb. Naslednja skupina se pripravlja za obisk stare domovine za letošnji Božič. Udeleži se je lahko vsak član SDM, ki je plačal članarino.

* * *

Slomškova šola, katero vodijo v Kew slovenske redovnice je priredila v nedeljo 18. maja proslavo materinskega dne v dvorani cerkve sv. Čirila in Metoda. Otroci so pripravili lep spored petja in deklamacij. Mladenci in mladenke pa so nam, oblečeni v narodne noše zaplesali nekaj slovenskih narodnih plesov. SDM je sestram, ki se toliko žrtvujejo za naše otroke v znak zahvale in priznanja poklonilo skromna darila.

Slovinci doma in po svetu

Za enakopravnost slovenskega jezika v diplomaciji

Ustavno sodišče Slovenije je poslalo republiški skupščini pismo s predlogom, naj ukrene vse potrebno, da bi državno tajništvo za zunanje zadeve uveljavilo ustavna določila o enakopravnosti jezikov jugoslovanskih narodov.

Ustavno sodišče v svojem dopisu republiški skupščini navaja, da je komisija tega sodišča ob razpravi glede uresničevanja ustavnih določil, ki govore o enakopravnosti jezikov, ugotovila, da so nekateri zvezni organi in organizacije, predvsem zvezna skupščina in vrhovno sodišče, storile ukrepe, da so taka določila prišla do izvedbe, medtem, ko v državnem tajništvu za zunanje zadeve še niso storili ničesar, da bi se zagotovila enakopravnost. Upravičenost svojega predloga in zahtevo po enakopravnosti slovenskega jezika ustavno sodišče temeljuje z dejstvom, da živi zunaj meja Slovenije okoli 650.000 Slovencev, t.j. skoraj tretjina vseh Slovencev. To dejstvo nalaga matični Sloveniji posebne obveznosti do rojakov.

Slovincem zunaj meja države je le v malokaterem jugoslovanskem diplomatskem predstavništvu omogočeno sporazumevanje v materinščini, čeprav so države, v katerih so slovenski izseljenci v večini, je le malo uslužbencev diplomatskih in konzularnih zastopstev, ki govore slovensko. To je po zatrjevanju ustavnega sodišča v nasprotju z določili čl. 131 zvezne ustave.

Ustavno sodišče Slovenije je mnenja, da bi se položaj popravil, če bi v vseh jugoslovanskih veleposlaništvih in drugih konzularnih zastopstvih poslovali v vseh jezikih narodov Jugoslavije. Predvsem bi bilo treba zagotoviti takšno poslovanje v tistih predstavništvih, pa tudi v vseh drugih zveznih ustanovah, ki imajo ali bi utegnile imeti pogostejše stike s Slovenci in Make-donci.

* * *

Izseljenska matica

v Zagrebu je izdala knjigo **Hrvati izvan domovine**, ki jo je napisal bivši partizanski general Večeslav Holjevac, dolgoletni zagrebški župan. Delu priznavajo strokovno veljavo in ugotavljajo točnost podatkov. Po teh živi danes vsak četrti Hrvat v inozemstvu: hrvaških emigrantov v svetu je 1,650.000. Po istih uradnih virih smo na drugem mestu Slovenci s 360.000 emigranti. Na tretjem mestu so Srbi z 200.000. Računajo, da odide vsako leto pribl. 6000 Hr-

vatov za stalno na evropski zahod ali v ZD, kar ima avtor za zelo velik odstotek izčrpanja naroda v domovini.

* * *

Nova slovenska enciklopedija

Založba Mladinska knjiga namerava izdati Slovensko enciklopedijo, za katero je prevzela, kakor poročajo ljubljanski viri, odgovornost Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

* * *

Usoda Brnika

Več govornikov na občinski skupščini v Kranju izražalo je zaskrbljenost glede bodočnosti letališča na Brniku, kjer je letošnji mednarodni osebni promet v primerjavi z lanskim nazadoval, na letališču v Pulju pa narasel. V mesecih julij in avgust je lani pristalo na letališču u Brniku 454 mednarodnih letal s 20.300 potniki, v letu 1967 je pa v istem času dopotovalo na to letališče 47.900 potnikov. Na občinski skupščini so pesimiste pomirjevali, da se bo število inozemskih potnikov na tem letališču takoj dvignilo, kakor hitro bo Gorenjska mogla sprejeti več turistov, že sedaj bi se pa lahko zvišal tudi letalski blagovni promet, če bi se ga bolj posluževala slovenska podjetja in ne pošiljala svojih blagovnih letalskih pošilk preko Zagreba.

Mednarodne denarne ustanove, prav tako kot posamezne bogatejše države na zahodu neprestano dobivajo prošnje jugoslovanske vlade za posojila, ki so Jugoslaviji potrebna, tako za industrijo kot za gradnjo cest in železnic ter za nakup letal in vzdrževanje letališč.

Šele pred kratkim je kanadska vlada nakazala večje posojilo Jugoslaviji; del tega posojila bo jugoslovanska vlada uporabila za izboljšanje in povečavo svojih nekaterih letališč. Tako bo uporabljenih 25 milijonov dolarjev za letališče v Titogradu, 25 milijonov za letališče v Splitu, 25 milijonov za letališče v Dubrovniku, 25 milijonov za letališče v Beogradu in 25 milijonov za letališče v Zagrebu.

Zelo očito pa je, da slovensko letališče na Brnikih, ki je tudi v Jugoslaviji, ne bo vključeno v ta program in da za to letališče ni na razpolago nobenega denarja tega pol milijarde dolarjev velikega posojila kanadske vlade za povečanje in izboljšanje letališč v Jugoslaviji. Presežek, ki je precejšen bo uporabljen neznano za kaj in če ne bo uporabljen za letališča, bo celo nezakonito, ker posojilo je bilo izdano za letališča.

Dr. Jure Adlešič je bil v predvojni Jugoslaviji v Sloveniji znana osebnost ne samo v katoliškem taboru, kateremu je pripadal, ampak tudi v gospodarskih in kulturnih krogih. Bil je zelo izobražen mož z lepim in uglajenim nastopom. Pred vojno je bil ljubljanski župan. Na tem položaju so ga zatekli tudi vojni dogodki. Ko je prišel italijanski okupator v Ljubljano, je od Adlešiča zahteval, da mora dati podreti spomenik kralju Aleksandru v ljubljanski Zvezdi. Dr. Adlešič je to zahtevo odločno zavrnil ter je odstopil. Po vojni je živel kot politični emigrant v Severni Ameriki. Pred leti je začel bolehati. Tedaj se je odločil, da hoče zadnja leta svojega življenja preživeti doma ter tam tudi umreti. Odšel je domov ter živel v rojstnem kraju Adlešiči v Beli Krajini, kjer so se mu nedavno tudi iztekli dnevi življenja. Zadnje zemsko bivališče je dobil na domačem pokopališču 30. septembra 1968.

Slovar slovenskega knjižnega jezika

Slovenska akademija znanosti in umetnosti pripravlja izdajo velikega slovarja slovenskega jezika. Slovar bo obsegal 5 debelih knjig po okoli 800 strani leksikonskega formata. V njem bo v 110 tisoč geslih in podgeslih zajeto celotno besedišče slovenskega sodobnega knjižnega jezika, t.j. nekako od leta 1900 do danes. Upoštevali pa bodo tudi besedišče slovenskih klasikov iz prejšnjega stoletja in splošno sodobno terminologijo.

Izdajatelji napovedujejo, da bo to prvi slovenski slovar, ki bo vse pojme razložil z domačo slovensko besedo ter da bo informativno normativen. Pokazal da bo "vso pisano rabo besed, zvez in fraz v obravnavanem času, pa naj gre za splošne besede, ali za izrazito knjižne, leposlovne, znanstvene, terminološke, časopisne ali za pogovorne, narečne, žargonske, pri tem pa bo vsako besedo oziroma vsako zvezo postavil v določen okvir s posebnimi opozorili".

Slovar je nastal iz skoro treh milijonov izpiskov, ki jih je zbiral Inštitut za slovenski jezik pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti nad 20 let. Pri tem delu je sodelovala skupina strokovnjakov slavistov pod vodstvom uredniškega odbora, razen tega še okrog 20 honorarnih strokovnjakov in sodelavcev ter okoli 90 terminologov.

Prva knjiga Slovarja slovenskega jezika bo obsegla nekaj nad 20.000 gesel in podgesel od črke T do H. Izšla bo spomladi 1969 pri Državni založbi Slovenije.

Slovinci in sport

V Kranjski gori

so na Preseki zgradili novo vlečnico. Dolga je 800 m. in ima zmogljivost 900 potnikov na uro. Podjetje, ki gradi novo vlečnico, tudi ureja smučišča; na nekaterih mestih teren razčiščujejo in gradijo tekmovalne proge za veleslalom. Smučišča na Vitrancu si je ogledal strokovnjak za smuške proge pri FIS Riccardo Plattner. O smučiščih Kranjske gore je povedal, da so hitra in zahtevna; pohvalno se je izrazil o spodnjem delu prog, vrsto pripomb pa je imel za zgornji del.

* * *

Še nekaj o uvrstitvi jugoslovanskih športnikov na olimpijadi v Mehiki

V ženskem peteroboju je Marjana Lubjeva med 31 tekmovalkami zasedla 12. mesto s 4.726 točkami. Svetovna rekorderka na 800 m. Vera Nikolić je v polfinalu na 800 m. pri 300 m. brez kakega vzroka odstopila. Njeno ravnanje so močno obsojali ostali jugoslovanski olimpijski tekmovalci. Bila je namreč edina favoritinja za zlato medaljo. Pozneje je priznala, da ni sposobna za velika tekmovanja, češ da ima preslabe živce. Na 100 m. prosto se je Splitčanka Mirjana Šegrtova prav dobro uvrstila — na 7. mesto s časom 1,01,3. V skoku v višino sta Kranjčan Milek in Todosičević preskočila na treningu 216 cm, toda v tekmovanju se Milek ni uvrstil v finale, Todosičević pa je s 206 cm. zasedel zadnje, 13. mesto. V orodni telovadbi se je jugoslovanska vrsta, ki so jo sestavljali **Cerar, Brodnik, Kersnič, Vrtič, Šrot in Anič** uvrstila na odlično 6. mesto s 550, 75 točkami. Prvo mesto je zasedla Japonska s 575 točkami; slede SZ 571,10; Vzh. Nemčija 557,15; ČSSR 557,10; Poljska 553,40. Nastopilo je 14 ekip. Med posamezniki je Miro Cerar, ki je dobil zlato medaljo za vaje na konju z ročaji, zasedel 9. mesto s 113,30 točkami. Prvi je bil Japonec Sawao Kato s 115,90 drugi pa Voronin (SZ) s 115,85. Ostali slovenski telovadci so se med 117 tekmovalci takole uvrstili: 23. Brodnik 110,75; 30. Kersnič 109,85; 42. Vrtič 108,90; 84. Šrot 104,80.

Za Jugoslavijo je bila najuspešnejša pla-

valka Đurdica Bjedov, ki je dobila zlato medaljo v prsnem plavanju na 100 m. in srebrno za drugo mesto v istem slogu na 200 m. Miroslav Cerar je ponovil svoj uspeh iz Tokia, dobil je zlato medaljo na konju z ročaji. Cerar je edini telovadec, kateremu je uspelo ohraniti prvo mesto iz Tokia. Tretjo zlato medaljo so dobili vaterpolisti z zmago v finalu s Sovjetsko zvezo. V podaljšku jim je uspelo zabiti še dva gola in postaviti končni rezultat 13:11. Košarkarji so v semifinalu premagali Sovjetsko zvezo s 63:62 in ponovili uspeh s svetovnega prvenstva v Montevideo. Tekma med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo je bila prava manifestacija, kajti 20.000 gledalcev je burno navijalo za zadnje. V finalu se je jugoslovanska ekipa srečala z ekipo ZDA in izgubila s 50:65. Tretjo srebrno medaljo je dobil rokoborec v grško-rimskem slogu Stjepan Horvat v lahki kategoriji. Bronasto je dobil rokoborec Branimir Simić v srednjetežki kategoriji v grško-rimskem slogu in boksar Zvonimir Vojin v lahki kategoriji.

* * *

Ob 60-letnici slovenskega nogometa

Kmalu po ustanovitvi Hermesa, ki je bil izključno dijaški klub, so 9. maja 1911 v gostilni "Pri roži" v Židovski ulici, ljubljanski uradniki in nameščenci ustanovili Slovenski Football Klub Ilirija. Bil pa je to prvi slovenski klub, ki je bil tudi uradno registriran pri oblasteh, obstoj kluba je bil pa potrjen z odlokom 23. junija 1911. Dva meseca po ustanovitvi je Ilirija, ojačena z igralci Hermesa, premagala Kranjčane, ki so med tem že tudi ustanovili svoj klub, s 5:2. Ilirija je takoj, ko je vzela v svoje okrilje ljubljanske dijake, navezala stike z zagrebškimi klubi HAŠK, Građanski in Concordio, nemški klubi v Celju in Mariboru pa se niso zanjo menili. Kljub temu je Ilirija leta 1913 vstopila v avstrijsko nogometno zvezo, vendar je imela največ stikov do začetka svetovne vojne s hrvaškimi klubi. Leta 1919 se je Footbalski klub Ilirija preimenoval v Športni klub Ilirija in pričel gojiti tudi še druge športne panoge. Prvo nogometno tekmo po vojni pa je Ilirija odigrala v Mariboru 19. julija 1919 in premagala SV Rapid s 5:1.